

26.01.09

Høringsuttalelse fra Hørselshemmedes Landsforbunds Ungdom (HLFU) til NOU 2008:18 - Fagopplæring for framtida.

Hørselshemmedes Landsforbunds Ungdom er en organisasjon for ungdom fra 0-35 år med hørselshemming. Vi takker for denne muligheten til å uttale oss om NOU 2008:18 – Fagopplæring for framtida.

Vi er positive til mange av tiltakene som er foreslått i NOU 2008:18 Fagopplæring for framtida. Noen betenknings har vi imidlertid gjort oss.

At utredningen ikke har tatt for seg funksjonshemmede som gruppe er en klar svakhet i våre øyne. Funksjonshemmede generelt er en gruppe som i større grad enn vanlig sliter med gjennomføring av fag- og yrkesopplæring, og burte derfor vært særskilt vurdert i utredningen. Våre merknader går i hovedsak på presiseringer og merknader i forhold til dette.

1) Avsnitt 6.3

Rapporteringssystem for gjennomføringsgraden og statistikkgrunnlaget for den videregående opplæringen som foreslås i avsnitt 6.3 bør inkludere et eget klassifisering for funksjonshemmede, herunder også et eget kategori for hørselshemmede, slik at man lettere kan vurdere tiltaksbehovet for denne gruppen, som ofte har behov og problemstillinger som skiller seg fra andre grupper.

I avsnitt 6.3.2 foreslås det at skoleledelsene legger til rette for yrkesretting ved å åpne for sammenslåing av elevgrupper som skal ha undervisning sammen. Vi er kritiske til slike forslag, som ofte vil føre til større klasser, mer støy og mindre personlige oppfølgingsmuligheter mellom lærer og elev. Dette vil føre til vanskeligere læreforhold for funksjonshemmede generelt og hørselshemmede spesielt.

Ressursene og insentivene som foreslås for å øke antall elever som gjennomfører videregående opplæring i kapittel 6.3 bør ikke knyttes til forhold som kan tenkes å slå negativt ut for funksjonshemmede. Et eksempel er insentiver knyttet til tidsbruk. Funksjonshemmede har ofte bruk for lengre tid til gjennomføring.

Derfor ser vi også positivt på forslagene til tiltak som går på tidsutvidelse av opplæringsretten jfr. kapittel 6.3.3 med ett år ved ferdighetsmangler fra grunnskolen og ekstra tilskudd til lærebedrifter som tegner lærekontrakt med elever med spesielle oppfølgingsbehov.

Det er også viktig for oss at det presiseres at utstyr så langt som mulig er universelt utformet jfr. tiltaksforslagene i kapittel 6.2.3 som går på kartlegging og oppdatering av utstyr og undervisningsmateriell, slik at funksjonshemmede sikres reelt like muligheter til yrkesopplæring.

6) Avsnitt 6.6

I forhold til satsingsområde 3 beskrevet i kapittel 6.6.8 om læreres og instruktørers kompetanse så er det viktig for oss at lærere og instruktører i sin opplæring blir gjort kjent med og utvikler forståelse for funksjonshemmedes behov i forhold til fag- og yrkesopplæring. Det viser seg ofte at lærernes og instruktørenes forståelse for - og kunnskap om – funksjonshemminger og de spesielle behovene som oppstår er en avgjørende forutsetning for denne gruppens gjennomføringsevne. Den funksjonshemmede elevens følelse av å bli hørt og forstått er psykososialt viktig for mestringsfølelsen og følelsen av aksept. I tillegg vil en slik lærer og instruktør være en viktig alliansepartner i å finne praktiske løsninger som best tilrettelegger opplæringen for den funksjonshemmede eleven.

8) Avsnitt 6.9

HLFU ser positivt på økt internasjonalisering av yrkesopplæring og ønsker å få flere funksjonshemmede til å hospitere i utlandet. Dette vil øke den enkeltes selvtilitt og markedsverdi ved fremtidige ansettelser. Vi oppfordrer derfor myndighetene til å implementere tiltak som oppmuntrer denne gruppen til å hospitere i utlandet, herunder finansieringstiltak som går i retning av å dekke tilrettelegging i vertslandet dersom dette ikke dekkes av landets myndigheter selv.

For øvrig støtter vi Unge Funksjonshemmedes høringsuttalelse i denne saken.

Med vennlig hilsen,

Chris Lyngaas /s/
Ungdomskonsulent HLFU

Guro Markussen /s/
Leder HLFU